



Af

JAKOB LJØRRING

PEDERSEN

Vikingecenter Fyrkat udvider aktiviteterne

Med ambitionen om at øge formidlingen på vikingecenteret var Vikingeborgen Fyrkat bemanded i sæsonen 2013, og en af hovedopgaverne var at levendegøre en række aktiviteter på vikingeborgen. I det følgende vil de nye tiltag og perspektiverne for fremtiden blive beskrevet.

Kongens borg

Vikingecenter Fyrkat består foruden Vikingeborgen Fyrkat af et rekonstrueret gårdsanlæg fra Vorbasse med 9 vikingehuse. Her er kiosk og billethus, formidling i vikingehusene og et udstillingshus med kopier af vikingedstyr, som publikum kan røre ved. Ved resterne af ringborgen, som foruden vold og grav består af betonmarkeringer af stolpehullerne efter borgens huse og gadenet, er opført et langhus, der er en rekonstruktion af ét af de 16 identiske langhuse, som stod indenfor ringmuren. Formidlingens formål er at levendegøre området som kongens borg, dvs. med aristokratiske dyder som våbenkamp og bueskydning og desuden at lade langhuset fremstå beboet med langild, bohaver og eksempler på forskelligt håndværk.

Efter tilladelse fra Aalborg politi er det nu muligt at afholde bueskydning på i alt fem områder, tre på borgområdet og to ved vikingegården. Der er blevet bygget en bue og lavet pile med gåsefjer og tjære. Pilespidserne blev smedet i vikingegårdens smedje. Bueskydning er en populær aktivitet for børn og voksne, og der er altid kø ved buebanen, når der skydes. Aktiviteten skal være styret af en skydeleder, så ved større arrangementer er der god brug for hjælp af fritidsvikinger og frivillige tilknyttet mu-

seet. Det er hensigten at fortsætte produktionen af buer og pile samt afholde en bueskydningskonkurrence, kaldet Palnatoke Cup, i efterårsferien. Også her bliver samarbejdet med frivillige og vikinger afgørende.

I langhuset ved vikingeborgen etableredes et våbenrum, hvor man kunne betragte, røre og prøve kopier af alle typer våben og rustninger fra vikingetiden, samt hertil hørende træningsvåben af træ. Kamptræningen, som også blev gennemført på vikingegården i 2012 sæsonen, er blevet et fast tilbud i skoletjenesten, og bliver afviklet for de 7-12 årige, men såvel yngre som ældre kan deltage. Alle træningssværd er lavet af ædeltræ, spyd og økser har træskafter og et hoved af kernelæder, og det fordrer en høj grad af kontrol at kæmpe sikkert med dem til forskel for de latexvåben, der anvendes til liverollespil. Det giver udøverne en større respekt og ansvarlighed i kampen. Træningsprincipper og kampregler er overført fra vikingekampsporten, hvor alle våben er replika af metalvåben fra vikingetiden. Kamptræningen bliver i lighed med andre aktiviteter såsom længdekast med marksten, holmgang og forskellige vikingelege, afviklet på et aktivitetsområde mellem langhus og ringborg. Her afholder gæstende vikingekampgrupper også deres træning.

Langhuset blev indrettet med en flytbar kuppelovn, så der kan brænde ild i huset uden at "indhyld" gæsterne i røgtåger. Ilden får i det hele taget langhuset til at fremstå mere beboeligt, og det gør en meget stor forskel i publikums oplevelse af stedet. I løbet af dagen er der rig lejlighed til at formidle viden om borgen og vikingetiden til de besøgende, og bemanningen indebærer også en mulighed for billettering af gæsterne. Dette kan på ingen måde finansiere selve bemanningen, men spørgsmålet om billet eller ikke billet var en god lejlighed til at forestå en levendegørelse, formidle vikingeborgenes historie og besvare publikums mangeartede spørgsmål.

Vikingecenter Fyrkat – en helstøbt oplevelse.

Ved at bemane borgen får vi lejlighed til at formidle helt andre aspekter af vikingetiden end på vikingegården, hvor husene er fyldt med aktiviteter, som hører vikingetidens bondeliv til: madlavning, håndværk samt husdyrhold, som vi på sigt forhåbentligt kan starte op igen. På borgen derimod formidles eksempelvis kongens byggerier, krig og statsdannelsen.



Mellem gård og borg går en sti langs Onsild Å og flere mindre indsøer. Her har vi et lille vikingeskib liggende, som blev erhvervet i foråret 2013. Det har vist sig sødygtig på fjorden, og er udgangspunktet for vores planlagte etablering af det maritime område, hvor vi med skib, bådhus og måske en vikingebro over Onsild å vil formidle handel, fiskeri og kamp til ”søs”.

I efterårsferien havde vi stor succes med aktiviteter på både gård og borg. Ved at annoncere faste tidspunkter havde publikum en garanti for at kunne prøve aktiviteterne og en del tog turen mellem gård og borg flere gange for at få det hele med. Vi oplevede, at folk blev på centeret i 4-5 timer, hvilket er væsentligt længere end vanligt. Ved at udvide og fastholde formidlingen på gård, borg og området mellem de to, får vi et vikingecenter, som kan formidle langt flere aspekter af vikingetiden.

Fyrkat som Verdens kulturarv?

Vikingetiden bliver ofte nævnt som Danmarks stærkeste brand i udlandet, og der er heller ingen tvivl om, at det oplevelsesøkonomiske potentiale er meget stort. Det er derfor nødvendigt for alle institutioner, som formidler vikingetid, fortsat at kunne tilfredsstille de stigende krav, publikum stiller. Kan man imidlertid dét, er der meget at hente. Vikingecenter Fyrkat er i en positiv udvikling med de formidlingstiltag, der er sat i værk. Med den nylige ansøgning til optagelse på UNESCOs liste over verdens kulturarv, er vi både opmuntret og forpligtet til at fortsætte det gode arbejde og gøre Vikingecenter Fyrkat til et gedigent formidlingscenter for dansk vikingetid.

